

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RADOMSZCZAŃSKIM za I półrocze 2013r

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w ujęciu terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku – raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Niniejsze opracowanie ma na celu analizę wydarzeń aktywności zawodowej bezrobotnych na lokalnym rynku pracy w I półroczu 2013r. Przeprowadzone analizy mogą przyczynić się do pozytywnych zmian na rynku pracy. Ciągłe pogłębianie wiedzy o poziomie i strukturze lokalnego bezrobocia oraz informacja o stosowaniu aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, może udoskonalić formy łagodzenia skutków trudnych warunków na rynku pracy.

W oparciu o dane statystyczne zgromadzone w systemie informatycznym, jakim dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku, wyłaniają się specyficzne dla naszego powiatu obszary zatrudnienia i bezrobocia .

Głównym powodem bezrobocia wynikającym z sytuacji ekonomiczno-gospodarczej powiatu radomszczańskiego jest niewielka ilość nowych miejsc pracy, a czasem nawet likwidacja dotychczas istniejących. Pomimo niewielu

informacji o zwolnieniach grupowych z zakładów pracy z terenu powiatu radomszczańskiego, otrzymujemy informacje o przewidywanych zwolnieniach grupowych z zakładów pracy działających na terenie całego kraju, a posiadających oddziały na terenie powiatu radomszczańskiego np. PKO BP czy PZU S.A.. Informacje te dotyczą pojedynczych zwolnień pracowników z naszego terenu.

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

Tabela 1. Bezrobotni wg. 6-cio cyfrowego kodu zawodów zarejestrowani w PUP Radomsko wg. stanu na koniec czerwca 2013r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem
1	522301	Sprzedawca	572
2	752205	stolarz	262
3	331403	Technik ekonomista	224
4	961302	Robotnik placowy	198
5	753303	szwaczka	186
6	931301	Robotnik budowlany	165
7	722204	Ślusarz	146
8	752208	Stolarz meblowy	142
9	515303	Robotnik gospodarczy	113
10	512001	kucharz	107
11	753105	krawiec	107
12	711202	Murarz	100
13	514101	fryzjer	99
14	311504	Technik mechanik	99
15	723105	Mechanik samochodów osobowych	81
16	911207	Sprzątaczką biurową	75
17	311922	Technik technologii drewna	72
18	751204	piekarz	68
19	512002	Kucharz małej gastronomii	68
20	235107	pedagog	65

W ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w naszym urzędzie wg stanu na dzień 30.06.2013r zarejestrowanych było **7441** osób, w tym **3938** kobiet. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na dzień 30.06.2013r wynosiła **2648** osób, w tym **1477** kobiet.

Z danych umieszczonych w tabeli wynika, iż największą grupę zawodową wśród osób bezrobotnych stanowią robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni. (**765 osób**)

Stanowią oni po osobach bez kwalifikacji zdecydowaną większość ogółu bezrobotnych.

Analizując bezrobocie na terenie powiatu radomszczańskiego dochodzimy do wniosku, iż największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji. W ewidencji osób bezrobotnych wg stanu na koniec czerwca 2013r zarejestrowane były **1193** osoby bez zawodu co stanowi blisko 16 % ogółu zarejestrowanych. W dalszej kolejności plasują się osoby z wykształceniem zawodowym. Najmniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

W przypadku absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie do 12 m - cy od daty ukończenia szkoły),których w ewidencji było ogółem **233**, najwięcej bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji tj. **124** osoby, a następnie :

- sprzedawcy - **14 osób**
- technik ekonomista – **9 osób**
- pedagodzy – **5 osób**
- kucharz małej gastronomii – **4 osoby**
- technik ochrony środowiska – **3 osoby**
- fizjoterapeuta – **3 osoby**
- ekonomista – **3 osoby**
- technik elektronik – **3 osoby**

Pozostali absolwenci reprezentują pojedyncze zawody.

Niepokojącym zjawiskiem jest, iż przybywa osób z wykształceniem wyższym, również wśród absolwentów. Przede wszystkim dotyczy to szeroko rozumianych pedagogów i nauczycieli.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych wg .grup zawodowych w PUP Radomsku w 2013r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	bezrobotni ogółem w %
1	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna ,produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	15,0816
2	72	robotnicy obróbki metali , mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,0544
3	52	sprzedawcy i pokrewni	9,5757
4	31	średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	8,5173
5	51	pracownicy usług osobistych	6,6922
6	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,9876
7	71	robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,6676
8	93	robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,6036
9	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	3,2020
10	74	Elektrycy i elektronicy	2,7859
11	23	Specjaliści nauczania i wychowania	2,2094
12	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,2095
13	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,0492
14	32	Średni personel do spraw zdrowia	1,9211
15	24	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	1,6651

Analizując napływ osób bezrobotnych do tut. Urzędu w badanym okresie według grup zawodowych możemy stwierdzić, iż sytuacja ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynika ze struktury nowo rejestrowanych osób . W I półroczu 2013r napłynęło do naszego Urzędu ogółem **3657** osób bezrobotnych, w tym **441** absolwentów.

Największą grupę nowo rejestrowanych w 2013r stanowiły osoby bez zawodu tj. **534** osoby, a następnie zarejestrowało się min. **260** sprzedawców, **143** stolarzy, **113** techników ekonomistów, **87** robotników placowych, **87** robotników budowlanych, **72** ślusarzy, **68** szwaczek, **66** techników mechaników, **66** stolarzy meblowych oraz **51** robotników gospodarczych. Pozostałe osoby bezrobotne rejestrujące się w analizowanym okresie posiadały różne kwalifikacje zawodowe, ale ich liczba nie przekraczała 50 w poszczególnych zawodach.

Na liczbę osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy ma również liczba osób, którym nie przedłużono umów zawartych na czas określony, ta sytuacja również spowodowana jest niestabilną sytuacją w zakładach.

Bardzo często osoby bezrobotne zatrudnione są w ramach umów „śmieciowych” tj. umów o dzieło czy zleceń na kilka lub kilkanaście dni, co powoduje sukcesywne wyrejestrowywanie tych osób, a następnie ponowną rejestrację w urzędzie. Również osoby zatrudnione przez Agencje Pracy Tymczasowej otrzymują umowy o pracę na czas określony, bardzo często są to umowy na tydzień lub dwa tygodnie.

W chwili obecnej nie odnotowujemy zwiększonego napływu osób powracających do kraju po zatrudnieniu zagranicą. Z tej grupy osób rejestrują się przeważnie osoby zatrudnione przy pracach sezonowych zagranicą lub jako opiekunowie osób starszych.

I. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

Wpływ ofert do naszego Urzędu charakteryzuje Tabela 3, w której ujęliśmy grupy zawodów, dla których zgłoszono najwięcej wolnych miejsc pracy w 2013r.

**Tabela 3. Struktura ofert pracy według grup zawodowych zgłoszonych
w 2013r**

Lp .	Kod dwu cyfrowy	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy w %
1	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	17,1529
2	51	pracownicy usług osobistych	14,0958
3	83	kierowcy i operatorzy pojazdów	10,2395
4	52	sprzedawcy i pokrewni	9,0426
5	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	8,1117
6	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	7,8458
7	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,1809
8	71	Robotnicy budowlani i pokrewni	3,3246
9	91	pomoce domowe i sprzątaczk	3,3245
10	54	Pracownicy usług ochrony	2,3936

Tabela powyższa przedstawia charakterystyczne grupy zawodowe , dla których najczęściej zgłaszane są oferty pracy wg . ilości zgłoszonych ofert.

Analizując oferty pracy można dostrzec zmiany nie tylko pod względem grup zawodowych, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy, ale i ilości tych ofert.

W 2013r pozyskaliśmy ogółem 815 ofert pracy, z tego 489 ofert pracy niesubsydiowanej, w tym 43 oferty dla osób niepełnosprawnych.

W okresie badanym dominującą rolę odgrywały oferty pracy dla pracowników do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej, pracowników usług osobistych oraz kierowców i operatorów pojazdów, a dalsze grupy ofert

pracy miały dużo mniejszy udział procentowy w ogóle ofert pracy.

1. Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej
w tej grupie zawodowej najwięcej ofert pracy było dla magazynierów i pozostałych magazynierów (128 ofert). Były to przede wszystkim oferty do zakładów pracy działających na terenie strefy ekonomicznej.

2. Pracownicy usług osobistych : W tej grupie zawodowej dominującą rolę odgrywały oferty pracy dla robotników gospodarczych (90 ofert), których większość znalazło zatrudnienie w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych w jednostkach samorządu terytorialnego .

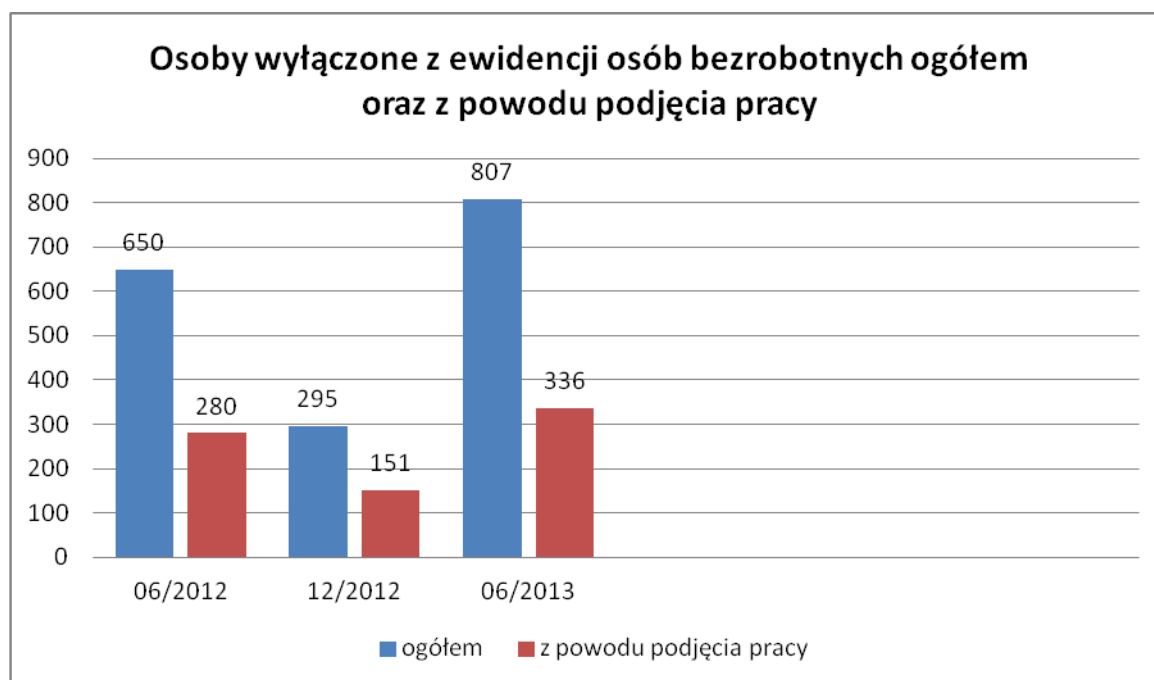
3. Kierowcy i operatorzy pojazdów : w ubiegłym roku zgłoszono 30 oferty pracy dla kierowcy samochodu ciężarowego oraz 31 ofert dla kierowcy operatora wózka jezdniowych i to były wiodące stanowiska pracy.

4. Sprzedawcy i pokrewni : w w/w okresie do naszego urzędu zgłoszono 59 ofert pracy dla sprzedawców zarówno w handlu detalicznym jak i w marketach, w tych już istniejących sklepach jak i nowo wchodzących na nasz rynek .

5. Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni : w tej grupie zgłoszono najwięcej ofert pracy dla stolarzy i stolarzy meblowych(17 ofert) oraz szwaczek (25 ofert).

W czerwcu 2013r w porównaniu do grudnia 2012r odnotowaliśmy znaczący wzrost aż o 512 liczby wyłączeń z ewidencji ogółem. Również wzrosła o 209 liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej. Jest to bardzo pocieszające zjawisko, bo może świadczyć o powolnym wzroście gospodarczym co wiąże się z zatrudnianiem pracowników Zmalała natomiast o 24 osób liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia zatrudnienia subsydiowanego. W czerwcu 2013r wykreślono 51 osób, a w grudniu 2012r 75 osób. Liczba wyłączeń jest też dużo wyższa niż liczba wyłączeń w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Tabela 4. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych :

III. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

Tabela 5. Zawody nadwyżkowe w I półroczu 2013r na podstawie 30 zawodów wg. wskaźnika intensywności nadwyżki.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Nadwyżka podaży siły roboczej I półrocze 2013
1	Sprzedawca	522301	33,5000
2	Stolarz	752205	23,6667
3	Technik ekonomista	331403	18,8333
4	Robotnik placowy	961302	14,5000
5	Robotnik budowlany	931301	13,6667
6	Ślusarz	722204	11,5000
7	Technik mechanik	311504	11,0000
8	Stolarz meblowy	752208	8,3333
9	Piekarz	751204	8,0000
10	Technik technologii drewna	311922	7,1667
11	Szwaczka	753303	7,1667
12	Pedagog	235107	7,0000

13	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	7,0000
14	Murarz	711202	6,8333
15	Mechanik samochodów osobowych	723105	6,3333
16	Technik elektryk	311303	6,0000
17	Fryzjer	514102	6,0000
18	Kucharz	512001	5,3333
19	Kucharz małej gastronomii	512002	5,1667
20	Krawiec	753105	3,8333
21	cukiernik	751201	5,1667
22	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723307	5,0000
23	Rzeźnik-wędliniarz	751105	4,8333
24	Elektromonter(elektryk)zakładowy	741207	4,1667
25	Technik elektronik	311408	4,0000
26	Krawiec	753105	3,8333
27	Tokarz w metalu	722314	3,6667
28	Robotnik magazynowy	933304	3,6667
29	Technik rolnik	314207	3,3333
30	Ekonomista	263102	3,3333
31	Technik informatyk	351203	3,3333

Z powyższego zestawienia wynika, iż wszystkie w/w zawody mają nadwyżkę siły roboczej. Nie przedstawia to jednak w sposób pełny i wiarygodny obrazu rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy, ponieważ oferty pracy zgłaszane do urzędu kierowane są do wszystkich bezrobotnych, a nie tylko do osób rejestrowanych w wybranym okresie.

W przypadku zawodów nadwyżkowych nie odnotowaliśmy większych zmian w stosunku do roku ubiegłego, jeżeli chodzi o kategorie zawodów. Znacząco jednak wzrosły liczby w przypadku niektórych zawodów, przede wszystkim z początku wykazu zawodów nadwyżkowych.

Tabela 7. Zawody deficytowe w I półroczu 2013r na podstawie 30 zawodów wg . wskaźnika intensywności deficytu.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Deficyt podaży siły roboczej
1	Magazynier	432103	-12,1667
2	Robotnik gospodarczy	515303	-6,5000
3	Kierowca operator wózków jezdniowych	834401	-4,6667
4	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	541307	-2,5000
5	Technik administracji	334306	- 2,6667
6	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	-2,3333
7	Pozostali magazynierzy i pokrewni	432190	- 1,8333
8	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	722304	- 1,1667
9	Kierowca autobusu	833101	- 1,0000
10	kolporter	962106	- 0,8333
11	tynkarz	712303	- 0,6667
12	Kierownik działu sprzedaży	122102	-0,5000
13	Kontroler jakości wyrobów elektrycznych	301311	- 0,5000
14	Przedstawiciel handlowy	332203	- 0,5000
15	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	531103	- 0,3333
16	Pozostali kowale i operatorzy pras kuźniczych	722190	- 0,3333
17	Opiekun w domu pomocy społecznej	341203	- 0,3333
18	cholewkarz	753601	-0,1667
19	Szewc naprawiacz	753606	-0,1667
20	Opiekunka dziecięca	325905	-0,1667
21	Architekt	216101	-0,1667
22	Pracownik socjalny	341205	- 0,1667
23	Referent(asystent) bankowości	331203	-0,1667
24	kamieniarz	711301	-0,1667
25	brukarz	711601	-0,1667
26	Operator koparko-ładowarki	811105	-0,1667

Tabela zawiera tylko 26 zawodów deficytowych ponieważ nie udało się wybrać 30 zawodów, które można by uznać na deficytowe w analizowanym okresie I półrocza 2013r.

Powyższe dane nie w pełni odzwierciedlają sytuację na lokalnym rynku pracy. Jeżeli chodzi o zawody deficytowe to zmieniła się przede wszystkim znacząco grupa tych zawodów, ale i wyniki w poszczególnych zawodach. Wynika to ze specyfiki lokalnego rynku pracy tj. zgłaszanych ofert pracy. Wpływ na taki wynik rankingu mają na pewno oferty subsydiowane. W ramach tych ofert tworzone stanowiska są jednostkowe, a jeżeli w analizowanym okresie nikt się nie zarejestruje to wynik rankingu zawsze wskaże zawód jako deficytowy.

Na pewno nie można uznać za deficytowy zawód robotnika gospodarczego czy technika administracji.

V. WNIOSKI.

Przeprowadzona analiza przedstawia obraz bezrobocia w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na rynku pracy powiatu radomszczańskiego w I półroczu 2013 roku.

Największą, nadwyżkową grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (1 193 osoby) do których mogą być kierowane oferty pracy bez większych wymagań ze strony pracodawców. Są to głównie stanowiska robotników gospodarczych, sprzątaczek, czy dozorców.

Część osób z wykształceniem wyższym również posiada zawody, na które jest niewielkie zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, są to min. zawody : pedagogów, ekonomistów, nauczycieli i filologów różnych specjalności.

Zawodami wysoko nadwyżkowymi są sprzedawcy, ślusarze, szwaczki i krawcowe, stolarze, robotnicy budowlani i placowi, technicy ekonomiści, wynika to m.in. z faktu, że pracodawcy coraz częściej stawiają wysokie wymagania wobec kandydatów przyjmowanych do pracy, oczekują zazwyczaj kilkuletniego doświadczenia w zawodzie, umiejętności obsługi kasy fiskalnej (w

przypadku sprzedawców), czy umiejętności obsługi stebnówki i overlocka (w przypadku szwaczek lub krawcowych).

Zawodów deficytowych w I półroczu 2013r. było niewiele, tylko w przypadku 26 zawodów na 677 liczba zgłoszonych ofert pracy była większa, niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych potwierdza, że struktura zawodowa na przestrzeni ostatnich kilku lat nie uległa większym zmianom, co świadczy o niedopasowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy. Poza tym w obecnych czasach osoba poszukująca pracy powinna być przygotowana na konieczność ciągłego zdobywania nowych umiejętności, doksztalcania się i korzystania z różnych form wsparcia, w tym w formie szkoleń i kursów oferowanych przez powiatowy urząd pracy.

Dzisiejszy rynek pracy podlega procesom ciągłych zmian, które wymagają od potencjalnego pracownika tzw. wiele zawodowości, czyli zróżnicowanych i uniwersalnych kwalifikacji.

Sporządziła

Jadwiga Jaguszewska

Kierownik Referatu Pośrednictwa Pracy